

IX kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Obrony
Narodowej**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
SPOŁECZNYCH W WOJSKU
(NR 4)
z dnia 15 listopada 2021 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Obrony Narodowej

– podkomisji stałej do spraw społecznych w wojsku (nr 4)

15 listopada 2021 r.

Podkomisja stała do spraw społecznych w wojsku, obradująca pod przewodnictwem posła **Zbigniewa Chmielowca (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja Ministra Obrony Narodowej na temat rekonwersji w Siłach Zbrojnych RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Skurkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej oraz **Wojciech Drobny** dyrektor Departamentu Spraw Socjalnych MON.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Strzępek**, **Jacek Zientarski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram 4. posiedzenie podkomisji stałej do spraw społecznych w wojsku. Stwierdzam kworum.

Tematem dzisiejszego posiedzenia podkomisji jest informacja ministra obrony narodowej na temat rekonwersji w siłach zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Witam wśród nas zaproszonych gości – pana Wojciecha Skurkiewicza, sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej oraz pana Wojciecha Drobno, dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych w Ministerstwie Obrony Narodowej.

Proszę pana ministra i pana dyrektora o przedstawienie informacji dotyczących tematu dzisiejszego posiedzenia podkomisji. Po przedstawieniu informacji przejdziemy do dyskusji. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo, tylko króciutko, zanim oddam głos panu dyrektorowi Drobno, dyrektorowi Departamentu Spraw Socjalnych, który m.in. ten obszar koordynuje. Szanowni państwo, jeżeli chodzi o kwestie dotyczące rekonwersji, która jest bardzo ważnym elementem, jeżeli chodzi o Wojsko Polskie, jest to aktywizacja zawodowa dla tych wszystkich żołnierzy, którzy odchodzą ze służby. Jest to też forma przystosowania do nowej rzeczywistości, często zupełnie odmiennej niż ta, z którą żołnierze mieli do czynienia przez kilkanaście czy nawet kilkadziesiąt lat. Rekonwersja przysługuje każdemu żołnierzowi, który może ją realizować tuż przed odejściem ze służby za zgodą dowódcy lub w okresie po ustaniu stosunku służby.

Oczywiście, często spotykamy się z różnego rodzaju zarzutami ze strony żołnierzy, że nie wyrażamy zgody na rekonwersję. Niestety, na podstawie obowiązujących przepisów... Oczywiście, mam na myśli, że dzieje się to jeszcze w czasie pełnienia służby, kiedy żołnierz zawodowy jest jeszcze w okresie wypowiedzenia. Mamy związane ręce przepisami prawa, bo możemy skierować żołnierza wyłącznie za zgodą dowódcy jednostki, za zgodą przełożonego. Często jest tak, że dowódcy nie wyrażają na to zgody. Odrębnym elementem jest również to, że z rekonwersji wyjątkowo, w bardzo wyjątkowych i jasno określonych sytuacjach mogą również skorzystać rodziny żołnierzy Wojska Polskiego. Tę kwestię przybliży pan dyrektor Drobny. Każdego roku poddajemy rekonwersji kilka

tysięcy żołnierzy sił zbrojnych. Jest to też niebagatelny wydatek finansowy, bo każdego roku oscyluje on w kwocie ok. 10 mln zł. Jest to różnie na przestrzeni lat.

Chciałbym się skupić na latach od 2018 r. W tych latach była to kwota ok. 10 czy 9,5 mln zł. Jeżeli chodzi o 2021 r., czyli o rok bieżący, po 9 miesiącach mamy zbliżoną kwotę, która oscyluje w tej chwili na poziomie 9200 tys. zł, ale szczegóły przedstawi pan dyrektor Drobny.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Spraw Socjalnych Ministerstwa Obrony Narodowej Wojciech Drobny:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, w swoim wystąpieniu przedstawię informację na temat funkcjonowania systemu rekonwersji, czyli aktywizacji zawodowej w latach 2018–2020. W pierwszej części odniosę się do aspektów organizacyjnych oraz prowadzonych form i metod działalności rekonwersyjnej. W drugiej przedstawię sprawozdanie o efektywności jego działania oraz wnioski do dalszej działalności. Pozwoliłem sobie przygotować prezentację.

W tym momencie prezentowane są ramy prawne rekonwersji w Wojsku Polskim. Jest to przede wszystkim ustawa o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz ustawa o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Na poziomie aktów wykonawczych jest to przede wszystkim rozporządzenie ministra obrony narodowej w sprawie pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania, pośrednictwa pracy, odbywania praktyk zawodowych oraz rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu korzystania przez żołnierzy zwolnionych z czynnej służby wojskowej, a także ich małżonków oraz dzieci, z działań podnoszących kwalifikacje, przekwalifikowania, doradztwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy. Jeżeli chodzi o aspekt techniczno-organizacyjny, pomoc rekonwersyjna jest realizowana na poziomie centralnym i na poziomie terenowym. Na poziomie centralnym realizuje ją Ministerstwo Obrony Narodowej, a dokładnie Departament Spraw Socjalnych, który pełni rolę komórki nadzorującej i koordynującej działania rekonwersyjne w całych siłach zbrojnych.

Na poziomie centralnym – również w Warszawie – znajduje się Centralny Ośrodek Aktywizacji Zawodowej, który pełni rolę ośrodka wiodącego. Pełni również rolę ośrodka aktywizacji zawodowej dla województw mazowieckiego i łódzkiego. Ośrodek odpowiada za funkcje metodyczno-szkoleniowe wobec podległych struktur. Odpowiada za planowanie i organizowanie przedsięwzięć oraz za opracowywanie analiz statystycznych. Mamy 7 terenowych ośrodków aktywizacji zawodowej w Bydgoszczy, Gdyni, Krakowie, Lublinie, Olsztynie, Szczecinie i Wrocławiu. Ośrodki realizują pomoc w terenie. Jest to bezpośrednia pomoc rekonwersyjna w instytucjach i jednostkach wojskowych w formie doradztwa zawodowego – indywidualnego i grupowego – oraz pośrednictwa pracy. Elementem systemu rekonwersyjnego są również wojskowe biura emerytalne – wybrane wojskowe biura emerytalne. Tych biur jest 8. Są to biura w Bydgoszczy, Gdańsku, Krakowie, Lublinie, Olsztynie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu. Te biura prowadzą działania w zakresie finansowej realizacji przekwalifikowania zawodowego. Wydają decyzje administracyjne w zakresie przekwalifikowania i pełnią rolę organów finansowych.

Ostatnim elementem czy szczeblem zaangażowanym w pomoc rekonwersyjną są wojewódzkie sztaby wojskowe, które wypełniają zadania rekonwersyjne głównie w stosunku do byłych żołnierzy. Współpracują z ośrodkami przy organizacji spotkań informacyjnych w jednostkach wojskowych. Prowadzą działalność w zakresie pośrednictwa pracy, w tym na stanowiskach związanych z obronnością kraju. W tym zakresie wydają żołnierzom stosowne zaświadczenia dotyczące ich służby wojskowej. Rozmieszczenie terytorialne struktur rekonwersji zostało przedstawione na slajdzie. Mogą państwo zauważyć, że podział terytorialny jest optymalnie adekwatny. Wszystkie województwa są w sposób racjonalny przyporządkowane do odpowiednich struktur terenowych. Funkcjonowanie w takiej strukturze jest oceniane – przede wszystkim przez świadczeniobiorców – jako optymalne.

Jeżeli chodzi o katalog uprawnień do pomocy rekonwersyjnej, to w świetle obowiązujących przepisów uprawnionymi do pomocy rekonwersyjnej są – jak pan minister wcześniej wspomniał – wszyscy żołnierze, za wyjątkiem zwolnionych w wyniku zrzeczenia się obywatelstwa polskiego, zwolnionych w wyniku prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej, zwolnionych w wyniku prawomocnego orzeczenia środków karnych pozbawienia praw publicznych, wydalenia z zawodowej służby wojskowej lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza zawodowego, zwolnionych w wyniku skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności, aresztu wojskowego, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz tych żołnierzy, którzy zostali zwolnieni w wyniku prawomocnego ukarania przez organy właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu w przypadku specjalności zawodowych.

Resort obrony narodowej podejmuje wiele działań związanych z pomocą grupom szczególnie poszkodowanym, w tym członkom rodzin żołnierzy. Dlatego uprawnionymi do pomocy rekonwersyjnej są również – obok żołnierzy zawodowych – byli żołnierze zawodowi oraz żołnierze służby czynnej zwolnieni z zawodowej służby na skutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej, wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej oraz osoby poszkodowane – rodziny żołnierzy zawodowych, tj. małżonkowie i dzieci żołnierzy, którzy zaginęli lub ponieśli śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych lub zmarli w okresie 3 lat od zwolnienia ze służby w związku z wypadkiem lub chorobą powstałą w czasie służby wojskowej.

Należy dodać – o czym będę mówił dalej – że żołnierze zwolnieni przez wojskową komisję lekarską w związku z wypadkami poza granicami państwa, czyli będący na misjach wojskowych oraz uprawnieni członkowie rodzin – każdy uprawniony – uzyskali możliwość wykorzystania maksymalnego limitu finansowania na przekwalifikowanie zawodowe maksymalnego limitu, tj. 300%, bez względu na liczbę lat wysługi żołnierza. Ponadto o taką pomoc mogą się ubiegać bezterminowo. Do tego jeszcze wrócę w dalszej części prezentacji. Podstawowe formy rekonwersji. Mamy 6 podstawowych typów. Przede wszystkim jest to działalność informacyjno-szkoleniowa, która jest realizowana poprzez dostarczanie żołnierzom wiedzy niezbędnej do podejmowania decyzji zawodowych związanych z przygotowaniem ich do podjęcia zatrudnienia na rynku pracy, a ponadto sprawdzenie czy mają kompleksową informację na temat przysługujących im form pomocy rekonwersyjnej. W ramach tej działalności w instytucjach i jednostkach wojskowych prowadzone są cykliczne zajęcia i dyżury rekonwersyjne. Drugim typem jest doradztwo zawodowe. W jego ramach udzielane są porady indywidualne oraz organizowane w systemie grupowym zajęcia szkoleniowo-warsztatowe. Pośrednictwo pracy polega na udzieleniu żołnierzom pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia po zwolnieniu ze służby.

Odbywa się to głównie poprzez przedstawianie ofert pracy żołnierzom. Dzięki wieloletniej współpracy z instytucjami rynku pracy, a także innymi podmiotami, struktury rekonwersyjne dysponują szeroką gamą tego typu ofert pracy. Wreszcie przekwalifikowanie zawodowe, które polega na zmianie posiadanych kwalifikacji lub pomocy w uzyskaniu nowych. Przekwalifikowanie zawodowe w resorcie może być realizowane przez uczestniczenie w różnych kursach, szkoleniach i studiach. O tym będę jeszcze za chwilę mówił. Doradztwo zawodowe. Z tej formy pomocy żołnierze mogą korzystać już po 3 latach służby wojskowej. Na slajdzie w ujęciu graficznym mamy przedstawioną liczbę lat służby i uprawnienia uzyskiwane przez żołnierza z biegiem lat.

Po 3 latach służby wojskowej żołnierz, niezależnie od czasu trwania służby, może korzystać z doradztwa zawodowego. Dzięki temu każdy żołnierz, już na początku służby zawodowej z doradcą zawodowym z ośrodka aktywizacji zawodowej może planować indywidualną ścieżkę kariery zawodowej i monitorować ją w trakcie służby. Kolejną formą rekonwersji jest przekwalifikowanie zawodowe, z którym wiąże się finansowa pomoc resortu. Z przekwalifikowania zawodowego żołnierze mogą korzystać po 4 latach służby, lecz nie wcześniej niż 2 lata przed zwolnieniem. Jego wysokość wynosi 100% limitu.

Ten limit, to w tym momencie 3082,50 zł. To jest 75% najniższego uposażenia żołnierza. Powyżej 9 lat w służbie wojskowej ten limit na przekwalifikowanie wynosi 200%, tj. 6165 zł. Po osiągnięciu 15 lat służby wojskowej to świadczenie wynosi 300%, czyli obecnie 9247,50 zł. Także żołnierze poszkodowani i ich rodziny są osobami uprawnionymi do wsparcia w zakresie przekwalifikowania zawodowego. Mam na myśli przede wszystkim małżonków i dzieci żołnierzy, którzy ponieśli śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych lub zmarli w okresie 3 lat od zwolnienia ze służby z przyczyn mających związek z wypadkiem lub chorobą powstałą w trakcie służby wojskowej. Pomoc w tym zakresie jest udzielana bezterminowo w maksymalnej wysokości 300% obowiązującego limitu dla żołnierza zawodowego i dla każdego członka rodziny.

W ramach systemu rekonwersji żołnierze odchodzący ze służby mają możliwość skorzystania także w okresie 6 miesięcy przed zwolnieniem z programu praktyk zawodowych, pod warunkiem posiadania minimum 9 lat zawodowej służby wojskowej i uzyskania zgody dowódcy. W ramach finansowej pomocy resortu uprawnionym przysługuje dodatkowo równowartość 20 przejazdów z miejsca zamieszkania do ośrodka szkolenia i z powrotem oraz równowartość 30 noclegów.

Szanowni państwo, przechodzę już do wykonania zaprezentowanych założeń. W latach 2018–2020 wydano 10 189 decyzji administracyjnych w sprawie przekwalifikowania zawodowego na łączną kwotę 30 733 337 zł. Skierowano 5328 żołnierzy na praktyki zawodowe. Przeprowadzono 1239 szkoleń informacyjnych dla 33 380 żołnierzy. Udzielono 33 770 porad indywidualnych i telefonicznych oraz 118 porad grupowych dla 331 osób.

Współorganizowano 116 przedsięwzięć o charakterze targów i giełd pracy. Uczestniczono w 3 projektach specjalnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej. W tym miejscu należy podkreślić, że w latach 2018–2020 na 13 514 żołnierzy zawodowych, którzy zostali zwolnieni z zawodowej służby wojskowej 5246 żołnierzy nie posiadało żadnych uprawnień emerytalnych. To jest 39% ogółu zwolnionych. Stąd waga pomocy rekonwersyjnej dla tego typu osób. Teraz, po kolei, chciałbym jeszcze przybliżyć informacje na temat poszczególnych typów działalności rekonwersyjnej, na temat tych 6 typów. Przede wszystkim jest to działalność informacyjno-szkoleniowa. Tutaj uprawnieni otrzymują kompleksową informację na temat przysługujących im form pomocy rekonwersyjnej. W ramach tej działalności w instytucjach i jednostkach wojskowych prowadzone są cykliczne zajęcia – dyżury rekonwersyjne i warsztaty. Dodatkowo żołnierze otrzymują materiały informacyjne w postaci broszur, folderów i plakatów na temat szeroko rozumianej aktywizacji zawodowej i rynku pracy. W latach 2018–2020 przeprowadzono 1239 szkoleń informacyjnych, w których uczestniczyło ponad 33 tys. osób. W ciągu 9 miesięcy 2021 r. przeprowadzono już 263 tego typu przedsięwzięcia dla 1206 osób. Ponadto w latach 2018–2020 zorganizowano 1245 dyżurów rekonwersyjnych w instytucjach i jednostkach wojskowych, w czasie których z porad skorzystało 5337 żołnierzy.

Drugi typ, to doradztwo zawodowe. W jego ramach udziela się porad indywidualnych oraz organizuje się i realizuje w systemie grupowym zajęcia szkoleniowo-warsztatowe. Prowadzi się także badania psychoosobowe. Na ich podstawie dokonuje się wyboru zawodu, miejsca zatrudnienia czy kierunku przekwalifikowania. Jednocześnie doradcy zawodowi przygotowują żołnierzy w zakresie aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz kształtują umiejętności z zakresu prezentacji własnej osoby przed pracodawcą. W latach 2018–2020 z różnych form doradztwa zawodowego, czyli z porad indywidualnych – telefonicznych i internetowych – skorzystało ponad 33 tys. osób. W ciągu 9 miesięcy 2021 r. z tej formy skorzystały już 12 233 osoby.

Pośrednictwo pracy – trzeci typ wsparcia rekonwersyjnego – polega na udzielaniu żołnierzom pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej poprzez przedstawianie ofert pracy. Osobom uprawnionym udostępnia się oferty zatrudnienia na wolnych stanowiskach pracy w rejonie ich miejsca zamieszkania, uwzględniając ich kwalifikacje zawodowe. Do zadań związanych z pośrednictwem pracy należy rozpoznawanie lokalnego rynku pracy, współpraca z lokalnymi pracodawcami w celu pozyskiwania ofert pracy, prowadzenie baz danych ofert pracy, informowanie pracodawców o poszukujących zatrudnienia i o możliwościach resortowego systemu rekonwersji.

W ramach powyższych prac w latach 2018–2020 pozyskano 1637 ofert zatrudnienia. W wyniku tej działalności spośród 535 osób, które otrzymały ofertę pracy, zatrudnionych zostało 385 osób objętych pomocą rekonwersyjną. W ciągu 9 miesięcy 2021 r. uzyskano 350 ofert pracy, na które skierowanych zostało 86 osób. Zatrudniono 61 osób. Z powyższych danych wynika, że wskaźnik zatrudnienia wśród osób, które otrzymały ofertę pracy, wyniósł ponad 70%. Przekwalifikowanie zawodowe polega na zmianie posiadanych kwalifikacji lub podwyższeniu dotychczasowych kwalifikacji w ramach tego samego zawodu. Może być realizowane przez uczestnictwo w specjalistycznych kursach, szkoleniach i studiach. Jest finansowane z budżetu MON. Jest to proces zindywidualizowany i poprzedzony elementami doradztwa zawodowego.

W latach 2018–2020 wojskowe biura emerytalne wydały 10189 decyzji przyznających prawo do takiej pomocy na łączną kwotę ponad 30 700 tys. zł oraz 268 decyzji odmownych. W ciągu 9 miesięcy 2021 r. wydano 2932 decyzje przyznające pomoc rekonwersyjną na przekwalifikowanie zawodowe na ponad 9200 tys. zł oraz 112 decyzji odmownych. W ramach przekwalifikowania zawodowego do najczęściej wybieranych szkoleń i kursów w korpusie szeregowych należą kursy na prawo jazdy różnych kategorii, szkolenia okresowe kierowców, a także kursy operatorów sprzętu ciężkiego. W korpusie podoficerów największa grupa korzysta z przekwalifikowania zawodowego w zakresie kursów na prawo jazdy, kursów ochrony osób i mienia oraz szkoleń okresowych kierowców. Oficerowie preferują studia podyplomowe, kursy językowe oraz kursy na prawo jazdy.

Z przeprowadzonych badań efektywności przekwalifikowania zawodowego wynika, że kursy i szkolenia pomogły w znalezieniu pracy średnio 79% ankietowanych. Wśród osób pracujących – statystycznie pracuje ok. 84% osób – średnio 89% wykorzystywało w pracy umiejętności nabyte podczas przekwalifikowania zawodowego realizowanego w ramach pomocy rekonwersyjnej.

Praktyki zawodowe. Z praktyki zawodowej może korzystać żołnierz, jeżeli jej odbycie jest niezbędne do uzyskania zatrudnienia. W programie praktyk uprawniony żołnierz za zgodą dowódcy dokonuje wyboru miejsca i terminu praktyki. Firma, to może być instytucja prywatna lub państwowa. Praktyka zawodowa może być realizowana w ostatnich 6 miesiącach służby i musi być zakończona przed dniem zwolnienia ze służby wojskowej. Praktyki zawodowe w analizowanym okresie cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem wśród żołnierzy, gdyż są doskonałą okazją do nabycia doświadczenia zawodowego oraz uzyskania praktycznych umiejętności w przyszłym środowisku pracy. W latach 2018–2020 z tej formy skorzystało łącznie 5328 żołnierzy. W ciągu 9 miesięcy 2021 r. na praktyki zawodowe zostało skierowanych 2632 żołnierzy zawodowych zwalnianych ze służby wojskowej. Badania efektywności praktyk zawodowych wskazują, że ok. 78% osób korzystających z tej formy pomocy podejmuje zatrudnienie od razu po zakończeniu praktyki zawodowej.

W podsumowaniu chciałem podkreślić, że organizowane przez resort obrony narodowej działania w zakresie pomocy rekonwersyjnej spotykają się z uznaniem środowiska wojskowego. W prowadzonych przez ośrodek aktywizacji zawodowej badaniach ankietowych w instytucjach i jednostkach wojskowych wzięło udział w sumie 7291 osób. Wyniki badań wskazują, że zdecydowana większość ankietowanych (78%) zainteresowana jest zmianą lub podwyższeniem kwalifikacji zawodowych, a 91% respondentów zamierza w przyszłości skorzystać z przekwalifikowania zawodowego. Powyższe potwierdza ocenę, że aktualne podejście do rekonwersji umożliwiło wypracowanie i utworzenie jakościowo nowego systemu aktywizacji zawodowej żołnierzy, dopasowanego do oczekiwań i potrzeb żołnierzy zawodowych i ich środowiska. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący i panie ministrze.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Dziękuję bardzo panu ministrowi i panu dyrektorowi za przedstawienie spraw związanych z tematyką dzisiejszego posiedzenia podkomisji. Bardzo proszę. Czy w tej chwili ktoś z państwa posłów chce w tej sprawie zabrać głos? Wywołałbym tutaj pana posła przewodniczącego Pawła Szramkę, bo myślę, że będzie miał nam coś ciekawego do powiedzenia.

Posel Paweł Szramka (PS):

Dziękuję, panie przewodniczący, za to wywołanie. Panie ministrze, panie dyrektorze, dziękuję za informację. Na pewno system rekonwersji w wojsku jest sprawą wartościową. Pomaga żołnierzom w tym, żeby odnaleźć się po służbie w wojsku na cywilnym rynku pracy. Ja również z tego skorzystałem, aczkolwiek zostając posłem bezpośrednio po służbie... Wykorzystałem te środki na doszlifowanie języka obcego. Natomiast osobom, którym po przygodzie czy po służbie w wojsku potrzebują przekwalifikowania, te pieniądze na pewno się przydają i myślę, że są bardzo pożyteczne. Jeśli mógłbym zadać jedno pytanie, panie dyrektorze. Jeśli moglibyśmy się cofnąć. W prezentacji przedstawiał pan stosunek lat w służbie do wysokości wypłaty rekonwersyjnej. To właśnie to. W ostatniej części mamy 300% limitu. Pod tym napisano, że dotyczy to także małżonków i dzieci żołnierzy. Czy mamy z tego rozumieć, że to dotyczy tylko żołnierzy po 15 latach służby? Czy też tych, którzy odeszli wcześniej?

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Jeżeli chodzi o rekonwersję w tych nadzwyczajnych sytuacjach, to – jak zaznaczyliśmy – jest to 300% limitu. W sytuacji, kiedy ginie żołnierz i ta pomoc jest udzielana, staramy się za każdym razem udzielać jej w maksymalnej wysokości. Niezależenie od tego, czy ta tragedia dotyka szeregowego, podoficera czy oficera, zawsze staramy się pomagać w maksymalnej wysokości rodzinie, która korzysta z tej pomocy socjalnej z ministerstwa. Nie, to dotyczy każdego przypadku, tylko jest maksymalna wysokość.

Szanowni państwo, mówimy tutaj o limitach. Jak pan dyrektor zaznaczył, wysokość tych środków jest zależna od liczby lat spędzonych w wojsku. I kwestia, która wymaga wyjaśnienia. Żołnierz fizycznie nie otrzymuje do ręki tych środków finansowych. Są to środki, którymi pokrywamy koszt kursów, praktyk czy innych przedsięwzięć związanych z rekonwersją. Po prostu finansujemy czy refinansujemy poniesione wydatki. Jak pan dyrektor słusznie zauważył formą, która najczęściej spotyka się z zainteresowaniem, są kursy na prawo jazdy, zmiana i doskonalenie. Pan przewodniczący wskazał również kursy językowe. Szlifowanie języka to też jest obszar, który jest bardzo mocno doceniany przez żołnierzy, aczkolwiek ze względu na wysokość limitów, ma to największą popularność w korpusie oficerskim, bo tu ten limit jest największy. Wiemy, że kursy językowe są dość drogie czy kosztochłonne.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Dziękuję bardzo. Miałbym, panie dyrektorze, prośbę, żeby pan wrócił. Tam były po kolei dwa slajdy. Jeden dotyczył zatrudnienia, a drugi... O, ten. I jeszcze jeden.

Posel Andrzej Rozenek (Lewica):

Mnie to też zainteresowało.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

To proszę.

Posel Andrzej Rozenek (Lewica):

Nie, nie. Proszę mówić.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Z czego wynika ten spadek w porównaniu rok do roku, w latach 2018, 2019 i 2020? Czy to jest z przyczyn... Nie wiem, jak to... Panie Andrzeju, niech mi pan pomoże.

Posel Andrzej Rozenek (Lewica):

To znaczy, tendencja jest interesująca, bo widać zmniejszające się liczby. Jest pytanie, czy to jest wynik COVID-u, czy są to jakieś inne przyczyny? A jeżeli tak, to jakie?

Dyrektor departamentu w MON Wojciech Drobny:

Wydaje mi się, że trend, który jest zarysowany na tym slajdzie, może wynikać z tego, że jest tu mowa o pośrednictwie pracy, czyli o takiej sytuacji, w której jednostki rekonwersyjne prezentują oferty pracy. Natomiast należałoby to skorelować z takimi sytuacjami, gdy żołnierz – w praktyce jest to bardzo powszechne i coraz bardziej powszechne – wybiera formę rekonwersji w postaci praktyk u nowego pracodawcy. To działa w ten

sposób, że 6 miesięcy przed zakończeniem służby wojskowej żołnierz może zwrócić się o skierowanie na praktykę. Oczywiście, przez te 6 miesięcy jego uposażenie jest wypłacane z budżetu MON. Pracodawca ma korzyść z tego, że ma takiego pracownika. Po zakończeniu służby żołnierz po prostu pozostaje u tego pracodawcy. Po okresie sprawdzenia nie jest konieczne oferowanie innego miejsca pracy, skoro w trybie praktyk zostało to zweryfikowane i przyjęte. Wydaje mi się, że to może być powodem tej tendencji spadkowej.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Czy to byłoby związane jedno z drugim? Ten slajd z tym, o którym pan dyrektor wcześniej mówił?

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Panie przewodniczący, to są rzeczy, które otrzymujemy od żołnierzy, jakie jest działanie z ich strony i jakie jest ich zainteresowanie. Gdyby wyznaczyć taką krzywą z ostatnich 10 lat, to ona też będzie się kształtowała zależnie od tego, jak wygląda rynek pracy, jakie zmienne są na rynku pracy. To jest układ, który pokazuje przekwalifikowanie zawodowe. Gdyby można było przedstawić to obrazowo, to jest to chociażby taki przykład, kiedy z wojska wychodzi żołnierz – szeregowy czy podoficer – który jest operatorem jakiegoś sprzętu, a później kończy np. kurs ochrony osób i mienia i zasila szeregi agencji ochrony. Prawda? W tym przypadku jest to brane pod uwagę. Mamy sporo takich sytuacji, że żołnierze odbywają praktyki w różnego rodzaju przedsiębiorstwach, bardzo często z branży motoryzacyjnej, na różnych stanowiskach. Może dlatego, że obszar motoryzacyjny w wojsku jest bardzo mocno rozbudowany, a wojskowi kierowcy czy mechanicy mają bardzo dobrą opinię. To jest ten segment, którym jest największe zainteresowanie, jeżeli chodzi o dodatkowe szkolenia czy nawet o przekwalifikowanie.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Andrzej Rozenek (Lewica):

Gdyby pan dyrektor mógł wrócić jeszcze do poprzedniego slajdu. Przyjąłem pana tłumaczenie w ten sposób, że żołnierze coraz częściej sami znajdują sobie nowe zatrudnienie i coraz rzadziej korzystają z pośrednictwa wojska. Tak? Tylko zaniepokoiło mnie to, że użył pan słów „być może”. Czy w takim razie możemy prosić, żeby to potwierdzić w jakiś sposób i poinformować podkomisję, że rzeczywiście tak jest? A jeżeli tak nie jest, jeżeli w grę wchodzi jakieś inne przyczyny, to też bylibyśmy tym zainteresowani. Rozumiem, że gdybyśmy spojrzeli na okres dziesięcioletni, być może ten wykres wyglądałby zupełnie inaczej. Jest to jednak interesujące, że spadliśmy z 241 na 101 osób, które otrzymały oferty pracy.

Szczerze mówiąc, to i tak jest mało, jak na liczbę osób odchodzących. Ale jest spadek. To jest tendencja, więc jest pytanie, czy to na pewno jest ta przyczyna, że żołnierze są bardziej obrotni i lepiej potrafią sobie załatwić pracę, czy być może jakaś komórka wojska – nie chcę powiedzieć, że niedostatecznie wypełnia swoje obowiązki, ale może wypełnia je trochę gorzej niż wypełniała je wcześniej? Dziękuję bardzo.

Dyrektor departamentu w MON Wojciech Drobny:

Oczywiście. Oczywiście, panie pośle. Przygotujemy materiał i dokonamy analizy.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Zawsze musimy pracować na żywym organizmie. Proszę mieć świadomość – jeżeli się myślę, to być może pan dyrektor mnie poprawi – że spośród tych ofert pracy, które oferujemy żołnierzom odchodzącym ze służby w tzw. pośrednictwie wydaje mi się – i prosiłbym pana dyrektora o potwierdzenie albo o zaprzeczenie – kluczową rolę odgrywa sam obszar resortu obrony narodowej. To jest tak, że posiłkujemy się również tymi żołnierzami, którzy już odeszli ze służby. To jest jego dalsza praca. On jest często w systemie emerytalnym i pobiera emeryturę, ale później pracuje jako pracownik resortu obrony narodowej. To są również te oferty, które jako resort obrony narodowej kierujemy

do tego otwartego obszaru. Żołnierza po rekonwersji też należy traktować jako tego, który jest w systemie otwartym.

Posel Andrzej Rozenek (Lewica):

Dlatego, panie ministrze, nie krytykuję. Uważam wręcz, że jeżeli w tej bardzo dobrej prezentacji pojawia się taki element, który jednak jest dyskusyjny, to świadczy to tylko o tym, że jest to bardzo wiarygodnie zrobiony materiał. Odnoszę się do tego z pełnym szacunkiem. Zadaję tylko pytanie, bo po prostu lubię wiedzieć i rozumieć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, czy są jeszcze jakieś pytania? Patrę na pana posła Rozenka, bo to on był w czasie naszej ostatniej dyskusji na posiedzeniu podkomisji motorem czy osobą, która zaproponowała temat, który omawiamy dzisiaj.

Posel Andrzej Rozenek (Lewica):

Panie przewodniczący, po prostu nie chcę nadużywać państwa cierpliwości. Uważam, że ten materiał będzie nam dostarczony. Będziemy go analizować. Być może będzie podstawą do jakichś interpelacji czy pytań. Na razie jestem usatysfakcjonowany, bo uważam, że jest to materiał nadzwyczaj precyzyjnie i rzetelnie zrobiony. Oczywiście, myślę, że będziemy go jeszcze – koleżanki i koledzy – analizować. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Szanowni państwo, wydaje się, że w resorcie obrony narodowej jest to obszar, który nie wzbudza wielkich kontrowersji. Wiemy, że jest to obszar, który musimy zrealizować. Co do tego nie ma najmniejszej dyskusji. Oczywiście, jak mówiłem, ten obszar jest akurat u mnie w pionie. Jeżeli chodzi o wszelkie decyzje administracyjne, pierwszą instancją jest dyrektor departamentu, a ja jestem instancją odwoławczą. Mówiłem w słowie wstępnym, że to są te problemy, z którymi dzisiaj bardzo często się borykamy. Być może to jest też niezadowolenie ze strony żołnierzy, że oni składają wniosek o skierowanie na praktykę, a dowódca im tego odmawia. Dowódca ma do tego pełne prawo, kiedy ten żołnierz jest mu potrzebny do tego, żeby realizował zadania, które realizował, również w okresie wypowiedzenia. Być może to również rodzi jakieś niezadowolenie. Dlatego zawsze jest instytucja odwoławcza. Rozważamy wszelkie za i przeciw, realizowane na kanwie danego przypadku. To jest za każdym razem za zgodą przełożonego.

Jeżeli dowódca powie, że nie wyraża zgody na skierowanie żołnierza na praktyki, to z naszej strony ręce są związane. To jest jedyny obszar, który budzi jakieś niezadowolenie. Staramy się też tłumaczyć i spotykać się. Pan dyrektor jest zawsze w bieżącym kontakcie. Jest do dyspozycji każdej osoby, która chce się spotkać, porozmawiać, wyjaśnić coś czy doprecyzować. Są również nasi radcowie prawni w departamencie. Pan dyrektor jest też doktorem prawa, więc też udziela wyczerpujących informacji. Tak, że jest to obszar, który nie wzbudza kontrowersji, jeżeli chodzi o obszar obrony narodowej.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Dziękuję bardzo. Również chciałem potwierdzić to, co mówił pan poseł Rozenek, że bardzo rzetelnie i obrazowo była przedstawiona dzisiaj państwa prezentacja. Panie ministrze, panie dyrektorze, chciałem bardzo serdecznie podziękować. Chciałem państwu podziękować za przybycie na dzisiejsze posiedzenie podkomisji. O terminie następnego posiedzenia podkomisji – oczywiście – powiadomimy. Chciałem państwu zaproponować, żeby następne posiedzenie podkomisji odbyło się już w nowym roku – bo w grudniu różnie może być – w centrum weterana, jeżeli byłaby taka zgoda. Tak, że panowie z sekretariatu...

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

W centrum weterana, jak rozumiem.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Tak, tak.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

To od razu mam gorącą prośbę. Jeżeli państwo chcą...

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Gdzieś w styczniu lub w lutym.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

To już bardziej w lutym, bo będziemy mieli zmianę na stanowisku szefa centrum weterana. Pan pułkownik Głuszczyk odchodzi ze służby, bodajże z końcem stycznia. Zresztą w tej chwili w ramach rekonwersji jest na praktyce. Myślę, że to będzie już z nowym szefem centrum weterana.

Przewodniczący poseł Zbigniew Chmielowiec (PiS):

Dobrze. Czyli planujemy to na luty, żeby wszyscy wiedzieli, jaki będzie temat kolejnego posiedzenia podkomisji.

Dziękuję panu ministrowi i panu dyrektorowi. Dziękuję pani poseł i panom posłom.

Zamykam dzisiejsze posiedzenie podkomisji. Dziękuję bardzo.